

Väylävirasto Trafikledsverket

Ratasuunnitelman
hyväksymisesitys

LIITE 1 1 (9)

VÄYLÄ/4830/04.01.01/2021

22.11.2022

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320
00059 TRAFICOM

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuudella Ristijärvi–Hyrnsalmi, välillä Emäjoki–Lietejoki, ratasuunnitelma; Ristijärvi, Hyrnsalmi

Väylävirasto lähettää otsikossa mainitun 27.04.2022 päivätyn ja 28.10.2022 muutetun ja täydennetyn ratasuunnitelman hyväksyttäväksi.

Suunnitelman esittely

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuudella Ristijärvi-Hyrnsalmi, välillä Emäjoki-Lietejoki ratasuunnitelman tarkoituksena on parantaa tasoristeysturvallisuutta ja tätä kautta mahdollistaa Kontiomäki-Pesiökylä rataosuuden nopeudennosto ja lisääntyvät puunkuljetusmäärät. Tässä suunnitelmassa on esitetty toimenpiteet seuraaviin tasoristeyskohtiin ja niihin liittyviin yksityistiejärjestelyihin; Karppila II, Kymi Oy, Oravivaara ja Tervatie.

Tämän ratasuunnitelman toimenpiteillä ei ole melu- ja värinävaikutusta. Ratasuunnitelman toimenpiteillä ei ole todettu olevan merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin, eliöstöön ja ekologisiin yhteyksiin. Ratasuunnitelmassa ja sen ratkaisussa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon maanomistusolosuhteet.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma

Ratasuunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteen mukaisesti kestävyys, saavutettavuus ja tehokkuus. Valtakunnallisesti liikennejärjestelmätöissä pyritään edistämään Suomen kilpailukykyä, vastaamaan päästövähennystavoitteisiin sekä parantamaan saavutettavuutta ja yhteyksiä.

Alueellisessa Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa vuodelta 2018 liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteina ovat alueellinen kilpailukyky ja kestävä liikennejärjestelmä. Ratasuunnitelmassa esitetyillä tasoristeysjärjestelyillä parannetaan liikenneturvallisuutta, mikä on yksi tärkeimmistä kestävä liikennejärjestelmän kriteereistä. Tasoristeysmuutokset mahdollistavat sujuvan puutavaraliikenteen Kontiomäki-Pesiökylä rataosuudella.

22.11.2022

Hankkeen toteutus

Hankkeen tämänhetkinen kustannusarvio on noin 366 000 € (alv 0 %). Ratasuunnitelma on osa laajempaa Kontiomäki-Pesiökylä -radan parantamishanketta, jolle on tehty toteutus päätös 12.2.2021 ja myönnetty 81 milj. euron valtuus valtion vuoden 2020 4. lisätalousarviossa. Hankkeen rahoitus on vuosille 2021-23.

Ratasuunnitelman mukainen rakentaminen aloitetaan loppuvuodesta 2022 ja hankkeen tulee valmistua valtuushankkeelle asetetun aikataulun mukaisesti vuoden 2023 loppuun mennessä. Koska hankkeen aikataulu on kireä, toivoo Väylävirasto suunnitelman hyväksymisen käsittelemistä kiireellisenä.

Kaavatilanne

Suunnittelualueella voimassa olevat kaavat on esitetty alla olevassa taulukossa.

Maakuntakaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaava-tunnus	hyväksymis pvm.	huom.
690+170-703+340	Kainuun maakuntakaava 2020		7.5.2007	vahvistettu 29.4.2009 valtio-neuvosto
690+170-703+340	Kainuun tuulivoimamaakunta-kaava 2030		30.11.2015	vahvistettu 31.1.2017 YM
690+170-703+340	Kainuun vaihemaakuntakaava 2030		16.12.2019	
690+170-703+340	Kainuun kaupan vaihemaakunta-kaava 2030		1.12.2014	vahvistettu 7.3.2016 YM huom. ei rata-suunnitelma-alueita koskevia merkintöjä

Ei voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -menettely

Hankkeessa ei ole tehty erillistä YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Ratasuunnitelmassa on arvioitu ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Yleissuunnitelma

Hankkeesta ei ole laadittu yleissuunnitelmaa, koska hankkeen vaikutukset ovat vähäiset. Tasoristeys-turvallisuuden parantamistoimenpiteillä ei ole vaikutusta oikeusvaikutteisiin kaavoihin.

Aiemmat suunnitelmat

Hankkeesta ei ole laadittu muita ratalain mukaisia suunnitelmia.

22.11.2022

HYVÄKSYMISESITYS

Väylävirasto esittää hyväksyttäväksi Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuu-
della Ristijärvi-Hyrynsalmi, välillä Emäjoki-Lietejoki, Ristijärvi, Hyrynsalmi, 27.04.2022
päivätyt ja 28.10.2022 muutetun ja täydennetyt ratasuunnitelman seuraavasti:

Rautatie

Ratasuunnitelma sijoittuu rataosalle 2102 suunnitelmakarttojen 3700 72 5966 1-9 mu-
kaisesti.

Rata-km	Pituus [km]	Raiteisuus	Huom/Piirustus
690+170-703+340	13,2	Yksiraiteinen	3700 72 5966 1-9

Rautatien korkeusasema pituusleikkauksien 3700 72 5968 1-14 mukaisesti.

Liikennepaikat

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Rautatiealue

Rautatiealue suunnitelmakarttojen 3700 72 5966 1-9 mukaisesti.

Käyttöoikeus rautatiealueeseen

Kalliokosken ratasillan (KM 690+166) kohdalle perustetaan maantielle 8891 käyttöoikeus
rautatiealueeseen suunnitelmakartan 3700 72 5966 1 mukaisesti.

Rautatiealueen ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Suoja-alue ulottuu 30 metriä radan keskilinjasta radan molemmin puolin suunnitelma-
karttojen 3700 72 5966 1-9 mukaisesti.

Tasoristeysten näkemäalueet piirustusten 3700 72 5966 1-9 mukaisesti.

Suunnitelmalla ei varata alueita radan myöhempää leventämistä varten.

Rautateiden hallinnolliset muutokset

Ei koske tätä suunnitelmaa.

22.11.2022

Radan kunnossapitotarpeisiin perustettavat oikeudet

Teiden käyttöoikeudet radan pysyviin kunnossapitotarpeisiin perustetaan seuraaville yksityisille sekä olemassa oleville liittymille alla olevan taulukon ja piirustusten mukaisesti:

Rata-km, vas./oik.	Tien tunnus	Kunta	Toimenpide/tarve	Piirustus
692+777	Y1	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten perustetaan / säilyy nykyisellään	3700 72 5966 2
700+000	Y2, Y3	Hyrnsalmi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten perustetaan / säilyy nykyisellään	3700 72 5966 6 3700 72 5966 7
702+635	Y4, Y5, Y6	Hyrnsalmi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten perustetaan / säilyy nykyisellään	3700 72 5966 9

Y = yksityistie

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Työn ajaksi haltuun otettavat alueet piirustusten 3700 72 5966 1-9 mukaisesti.

Alueen yksityisten teiden rakentamiseen ja käyttöön perustetaan oikeus piirustusten 3700 72 5966 1-9 mukaisesti.

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tasoristeykset

Rata-km	Tasoristeyks	Tunnus/tie	Toimenpide	Huom.	Piirustus
692+777	Karppila II	Y1	Odotustasanteita ja tien geometriaa parannetaan.		3700 72 5966 2
697+343	Kymi Oy		Tasoristeys poistetaan		3700 72 5966 5
700+000	Oravivaara	Y2	Siirretään uuteen sijaintiin km 700+000. Nykyinen tasoristeys km 699+802 poistetaan.		3700 72 5966 7
702+635	Tervatie	Y4	Odotustasanteita ja tien geometriaa parannetaan.		3700 72 5966 9

Y=yksityistie

22.11.2022

Tasoristeysten yksityistiejärjestelyt

Rata-km	Tasoristeys	Tunnus/tie	Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Piirustus/ huomautus
692+777	Karppila II	Y1 pl 0-177	177	ajorata 6,5	sora	3700 72 5966 2 3700 73 6124
n. 698+600- 700+000 oik.	Oravivaara	Y2 pl 0-1757	1757	ajorata 4,0 plv 0-1580, 1690-1757; 6,5 plv 1580-1690	sora	3700 72 5966 6 3700 72 5966 7 3700 73 6124
700+000	Oravivaara	Y3 pl 0-18	18	ajorata 4,0	sora	3700 72 5966 7 3700 73 6124
702+635	Tervatie	Y4 pl 0-294	294	ajorata 6,5	sora	3700 72 5966 9 3700 73 6124 / kaide plv 50-130
n. 702+580- 702+640 oik.	Tervatie	Y5 pl 0-60	60	ajorata 3,5	sora	3700 72 5966 9 3700 73 6124
702+700	Tervatie	Y6 pl 3-50	47	ajorata 5,0	sora	3700 72 5966 9 3700 73 6124

Y = yksityistie

Yksityisteitä koskevat muut järjestelyt

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin.

Valtio rakentaa liittymät ja korvaavat yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Maantiet

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Sillat

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tunneli

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tukimuurit

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Meluntorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa.

22.11.2022

Runkomeluntorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tärinätorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Lunastuksen laajentaminen

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Pohjaveden suojaus

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tällä hyväksymisehdotuksella / hyväksymisesityksellä esitetään korvattavaksi

Ei koske tätä suunnitelmaa

HYVÄKSYMISESITYKSEN INFORMATIIVINEN OSA

Haltuunotto

Rautatie- ja maantietarkoituksiin tarvittavat alueet ja oikeudet otetaan radanpitäjän haltuun ratatoimituksessa pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa radanpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia ratasuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Huoltoteinä käytettävät katualueet, joista sovitaan kuntien kanssa erikseen

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Katusuunnitelmalla hyväksyttävä silta, katu tai muu rakenne

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 366 000 € (alv 0 %), MAKU: 130 (2015=100). Johto- ja laiteomistajien kustannuksiksi on arvioitu 2 000 euroa (alv 0 %).

Vastuut ja velvoitteet

Radanpitäjä asettaa ja pitää kustannuksellaan kunnossa tiellä rautatien tasoristeyksen kohdalla olevat varoituslaitteet ja tasoristeysmerkit, jollei kustannusvastuusta toisin sovi. Tieosakkaat asettavat ja pitävät kustannuksellaan kunnossa rautatiestä varoittavat liikennemerkit.

22.11.2022

Suoja- ja näkemäalueilla olevan kasvillisuuden ja luonnonesteiden poistamisesta on radanpitäjän ensin ilmoitettava kiinteistön omistajalle (tai poikkeustapauksessa kuulutettava).

Kuulemismenettely

Suunnitelman laatimisen käynnistämisestä on kuulutettu Väyläviraston verkkosivuilla 28.9.2021 ja siitä on lähetetty Ristijärven ja Hyrynsalmen kunnille 28.9.2021 päivätty ilmoitus. Suunnitelman käynnistämistä on ilmoitettu Kainuun Sanomissa 29.9.2021.

Suunnitelmaa laadittaessa on maanomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu tilaisuus mielipiteen lausumiseen asiasta.

Kutsu vuorovaikutukseen on julkaistu Väyläviraston verkkosivuilla 3.1.2022. Vuorovaikutuksesta on ilmoitettu myös ratasuunnitelmaa koskevien kuntien ilmoitustauluilla. Yleisötilaisuudesta on ilmoitettu Ylä-Kainuussa 4.1.2022.

Hankkeesta esiteltiin suunnitelmia Ristijärvellä 12.1.2022 ja Hyrynsalmella 13.1.2022. Poikkeusoloista johtuen Ristijärven ja Hyrynsalmen tilaisuudet pidettiin etänä Microsoft Teamsillä.

Suunnitelmaluonnoksista oli mahdollista antaa karttapalautetta 12.-21.1.2022 välisenä aikana. Lisäksi suunnitelmista oli mahdollista antaa palautetta tai kysyä lisätietoa suunnitelmista suunnittelijalta puhelimitse 20.-21.1.2022.

Suunnitelmasta on pyydetty Kainuun liitolta, Ristijärven ja Hyrynsalmen kunnilta sekä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksilta lausunnot. Lisäksi niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Suunnitelman nähtävillä asettamisesta on ilmoitettu kirjeitse niille kiinteistön omistajille, joiden kiinteistöstä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus (tieoikeus, laskuoja) tai joiden kiinteistö rajoittuu rautatie- ja/tai tiealueeseen.

Suunnitelma oli nähtävillä Väyläviraston verkkosivuilla ajalla 6.6.-29.7.2022.

Muistutukset

Suunnitelmasta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ristijärven kunta on ilmoittanut, että ratasuunnitelmasta ei ole huomautettavaa.

22.11.2022

Hyrynsalmen kunta on lausunnossaan pyytänyt huomioimaan tasoristeyksien turvallisuuden parantamisessa moottorikelkkaurien käytön.

Väylävirasto toteaa, että moottorikelkkauria ei käsitellä tässä ratasuunnitelmassa.

Kainuun liitto on todennut, että ratasuunnitelma on voimassa olevien maakuntakaavojen mukainen, mutta esittää ratasuunnitelman hyväksymisehdotuksen kohtaan Kaavatilanne lisättäväksi Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan 2030.

Väylävirasto toteaa, että Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030 on lisätty voimassa oleviin kaavoihin hyväksymisesityksen kohtaan Kaavatilanne, mutta ko. kaavassa ei ole ratasuunnitelma-aluetta koskevia merkintöjä.

Kainuun ELY-keskus on todennut, että suunnitelmassa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä maakuntakaava ja yleiskaava ratalain tarkoittamalla tavalla. Tervatien tasoristeys sijaitsee Multimäen 1-luokan pohjavesialueella. Rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta pohjavesialueeseen, koska työt kohdistuvat pintamaahan ja penkereeseen. Toïssä tulee noudattaa varovaisuutta ja huolellisuutta.

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse keskeisiä ja suojeltavia luontoarvoja eikä suunnitelmassa esitetyillä muutoksilla arvioida olevan olennaisia luontovaikutuksia. Suunnitelmassa on riittävällä tarkkuudella selvitetty suunnittelualan luontoarvot ja arvioitu hankkeen vaikutukset luontoarvoihin, eliöstöön ja ekologisiin yhteyksiin. Karppila II -tasoristeyksen kohdalla sijaitsee Mätäspuro, jonka luontoarvot inventoidaan alkukesällä 2022. Mikäli hanke voidaan toteuttaa siten, ettei se vaaranna purojen tai norojen luonnontilaa, hankkeelle ei ole tarpeellista hakea vesilain mukaista lupaa.

Väylävirasto toteaa, että Kontiomäki-Pesiökylä -väliltä on tehty alkukesästä 2022 pienvessiselvitys, joka on toimitettu Kainuun ELY-keskukselle ja lisätty ratasuunnitelma-aineistoon. Selvityksen mukaan Mätäspuro on luonnontilaisuudeltaan heikentynyt sekä radan ylä- että alapuoliselta osuudeltaan. Rakentamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia Mätäspuroon. Vesilain mukaisia puroja tai noroja ei suunnitelma-alueelta tunnistettu ja hankkeen vaikutusten katsotaan olevan vähäisiä. Kainuun ELY-keskuksen mukaan Kontiomäki-Pesiökylä välin selvitykset on tehty hyvin ja niillä on saatu riittävä tieto hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on ilmoittanut, että ratasuunnitelmasta ei ole lausuttavaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Väylävirastossa asian on ratkaissut apulaisjohtaja Emmi Tourunen ja esitellyt projektipäällikkö Vesa Pakarinen.

Ratasuunnitelman
hyväksymisesitys

LIITE 1 9 (9)

VÄYLÄ/4830/04.01.01/2021

22.11.2022

Liite

Ratalain mukaisesti nähtävillä ollut ratasuunnitelma
Hallinnollisessa käsittelyssä saadut lausunnot ja muut asiakirjat
Kaikki liitteet löytyvät sähköisesti Väylän Sharefile-palvelusta

Tiedoksi

Väyläviraston kirjaamo
ratsu@vayla.fi